

Dosarul nr. 3ra-905/18

Prima instanță, Judecătoria Chișinău, sediul Centru: D. Chistol
Instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău: Iu. Cimpoi, I. Secrieru, A. Danilov

Î N C H E I E R E

05 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Iulia Sîrcu
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Zamșa Viorel împotriva Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ și încasarea sumei reținute cu titlu de impozit pe venit,

împotriva deciziei din 06 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova și menținută hotărârea din 12 aprilie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru

c o n s t a t ă :

La data de 27 decembrie 2016, Zamșa Viorel a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului General al Poliției cu privire la contestarea actului administrativ și încasarea sumei reținute cu titlu de impozit pe venit.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la 21 iunie 1998 a fost angajat în cadrul organelor afacerilor interne în baza ordinului MAI nr. 286ef, unde a activat până la împlinirea vechimii în muncă ce permite dreptul la pensie, ultima funcție deținând de ofițer superior urmărire penală al Secției urmărire penală al Inspectoratului de Poliție Dubăsari.

A susținut că prin ordinul Inspectoratului General al Poliției nr. 73ef din 06 februarie 2015, a încetat serviciul în poliție, precum și contractul individual de muncă în legătură cu împlinirea vechimii în muncă, ce permite dreptul la pensie pe linia MAI, cu achitarea compensației bănești pentru concediile neutilizate și a indemnizației unice de concediere conform art. 47 alin. (1) lit. c) și 65 alin. (2) din Legea cu privire la activitatea poliției și statutul polițistului nr. 320 din 27 decembrie 2012.

Astfel, a fost eliberat din funcția de ofițer superior urmărire penală al Secției urmărire penală al Inspectoratului de Poliție Dubăsari al IGP al MAI, începând cu 09 februarie 2015.

La momentul concedierii i-a fost stabilită indemnizația unică de concediere în mărime de 114.306,50 de lei.

A declarat că după mai multe adresări, tocmai peste jumătate de an, și anume la 03 iunie 2015, pârâtul Inspectoratul General al Poliției i-a achitat indemnizația unică de concediere, care a fost ilegal impozitată, deoarece la data încetării serviciului și stabilirii indemnizației în mărime de 114.306,50 de lei – 09 februarie 2015, suma respectivă conform legii nu urma să fie impozitată din motiv că schimbările în Codul fiscal legate de impozitarea venitului plătit au intrat în vigoare la 01 mai 2015.

A reiterat că în urma impozitării i-a fost achitată doar suma de 93.508,80 de lei, fiindu-i reținută ilegal suma de 20.797,70 de lei ca impozit pe venit din vina pârâtului care nu a efectuat achitarea la timp.

A menționat că la 08 decembrie 2016 s-a adresat cu cerere prealabilă către Inspectoratul General al Poliției, solicitând achitarea sumei de 20.797,70 de lei reținută ilegal ca impozit pe venit, însă prin răspunsul nr. 34/5-Z-163/16 din 20 decembrie 2016 a primit refuz în legătură cu modificările operate la Codul fiscal prin Legea nr. 71 din 12 aprilie 2015, potrivit cărora începând cu 01 mai 2015, indemnizația unică de concediere este ca sursă de venit impozabilă.

A invocat reclamantul că refuzul pârâtului de a achita suma de 20.797,70 de lei, impozitată din indemnizația unică de concediere stabilită în mărime de 114.306,50 de lei, este ilegal și neîntemeiat, deoarece nu poate o lege să-și extindă efectele juridice asupra unor stări de fapt și raporturi consumate sau începute înaintea intrării acesteia în vigoare.

A susținut că conform art. 65 alin. (2) lit. d) din Legea cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului nr. 320 din 27 decembrie 2012, în cazul eliberării din serviciu în legătură cu pensionarea sau din cauza reducerii personalului ori lichidării subdiviziunii, polițistului i se acordă o indemnizație unică de concediere în corespundere cu vechimea calendaristică în serviciu în Poliție de la 20 la 25 ani – în mărime de 14 salarii lunare.

Reieșind din prevederile art. 143 alin. (1) și (2) Codul muncii, dacă se contestă cuantumul sumelor ce se cuvin salariatului la eliberare din serviciu, angajatorul este obligat, în orice caz, să-i plătească, în termenele prevăzute suma contestată.

A afirmat că Inspectoratul General al Poliției la 03 iunie 2015 i-a transferat pe card suma de 93.508,80 de lei, sumă impozitată a indemnizației de 114.306,50 de lei, fiindu-i reținută ilegal suma de 20.797,70 de lei ca impozit pe venit.

A invocat reclamantul că la data eliberării din funcție, conform art. 20 lit. g) Cod fiscal, în vigoare la acel moment, în venitul brut nu se includeau indemnizațiile de concediere stabilite conform legislației.

Prin urmare, la pensionarea lui din funcție – 09 februarie 2015, indemnizația unică de concediere în mărime de 114.306,50 de lei stabilită conform legii, nu se supunea impozitării.

Faptul că indemnizația unică de concediere i-a fost achitată abia la 03 iunie 2015, din vina angajatorului, după modificările în Codul fiscal, nu justifică în niciun mod impozitarea acesteia, or, conform art. 6 alin. (1)-(3) Cod civil, legea civilă nu are caracter retroactiv.

În contextul expus, a cerut Zamșa Viorel încasarea din contul Inspectoratului General al Poliției în beneficiul său sumei de 20.797,70 de lei reținută ilegal cu titlu de impozit pe venit.

Prin hotărârea din 12 aprilie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost admisă și încasată din contul Inspectoratului General al Poliției în beneficiul lui Zamșa Viorel suma de 20.797,70 de lei reținută ilegal cu titlu de impozit pe venit.

Prin decizia din 06 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de către Inspectoratul General al Poliției și menținută hotărârea din 12 aprilie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Instanțele de judecată ierarhic inferioare și-au motivat soluțiile prin faptul că reieșind din prevederile art. 6 Cod civil, precum și principiului aplicării legii în timp, în special

efectul neretroactivității legii, legea intră în vigoare la data publicării ei și se aplică situațiilor care se ivesc după intrarea ei în vigoare, dar nu și celor anterioare, respectiv, faptele creatoare, modificatoare sau extinctive de situații juridice sunt guvernate de legea în vigoare la data când ele au avut loc, o lege ulterioară neputând să aducă atingere situațiilor juridice anterioare.

Au constatat instanțele de judecată ierarhic inferioare că potrivit modificărilor operate la Codul fiscal prin Legea nr. 71 din 12 aprilie 2015, începând cu 01 mai 2015, au fost abrogate prevederile art. 20 lit. g) Cod fiscal, care stabileau ca tip de venit impozabil indemnizația de concediere stabilită de legislația în vigoare și actualmente acest tip de venit cade sub incidența art. 18 lit. o) Cod fiscal, ca sursă de venit neimpozabil ce urmează să fie inclusă în venitul brut al contribuabilului, iar din suma indemnizației care urmează să fie achitată începând cu data de 01 mai 2015, dată când au intrat în vigoare modificările sus-menționate, entitatea este obligată să impoziteze acest venit în modul general stabilit.

Au notat instanțele de judecată că legea civilă nu are efect retroactiv și modificările la Codul fiscal, care au intrat în vigoare la data de 01 mai 2015, nu sunt aplicabile la cazul speței.

Au concluzionat instanțele de judecată ierarhic inferioare că la data apariției dreptului lui Zamșa Viorel de a beneficia de plata indemnizației unice de concediere – 09 februarie 2015, în mărime de 114.306,50 de lei, erau în vigoare prevederile Codului fiscal, care stabileau că respectiva sursă de venit nu se supune impozitării.

Prin urmare, pârâtul nu era în drept să rețină impozitul pe venit în mărime de 20.797,70 de lei din indemnizația unică de concediere - 114.306,50 de lei stabilită conform legii, care urma să fie achitată reclamantului în legătură cu pensionarea pe linia MAI.

Referitor, la argumentul Inspectoratului General al Poliției precum că la situația din 09 februarie 2015 nu dispunea de surse financiare suficiente pentru a achita reclamantului indemnizația unică de concediere în mărime de 114.306,50 de lei în legătură cu faptul că nu era aprobat bugetul pentru anul 2015, iar această obligație de plată nu a fost prevăzută în bugetul aprobat pentru anul 2014, instanțele de judecată ierarhic inferioare au notat că lipsa surselor financiare nu absolvește nici într-un caz Inspectoratul General al Poliției de la executarea obligațiilor sale în termenul rezonabil prevăzut de legislația în vigoare și nu trebuie să lezeze drepturile reclamantului Zamșa Viorel garantate de legislația în vigoare.

La 15 mai 2018 și ulterior la 17 mai 2018, Inspectoratul General al Poliției a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 06 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 12 aprilie 2017 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii ca neîntemeiată.

În susținerea recursului Inspectoratul General al Poliției a invocat ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel, declarând că Curtea de Apel Chișinău a examinat superficial prezenta speță, cu interpretarea și aplicarea eronată a normelor de drept material.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă că copia deciziei din 06 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa Inspectoratului General al Poliției la 22 martie 2018 (f.d. 67), însă lipsesc date când a fost recepționată de către recurent.

Totodată, din textul cererii de recurs rezultă că Inspectoratul General al Poliției a făcut cunoștință cu decizia recurată la 26 martie 2018.

În circumstanțele relevate, recursul declarat de către Inspectoratul General al Poliției la 15 mai 2018, se consideră depus în termenul prevăzut de lege.

La data de 11 iunie 2018, în adresa lui Zamșa Viorel a fost expediată copia recursului declarat de către Inspectoratul General al Poliției, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, însă intimatul nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Inspectoratul General al Poliției este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Conform prevederilor art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Inspectoratul General al Poliției nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanțele de judecată ierarhic inferioare și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Nu poate fi reținut drept temei al admisibilității recursului argumentul Inspectoratului General al Poliției precum că Curtea de Apel Chișinău a examinat superficial prezenta speță, cu interpretarea și aplicarea eronată a normelor de drept material, deoarece fără specificarea

prin ce s-a manifestat aceste încălcări și din care circumstanțe acestea rezultă, nu permite încadrarea în temeiurile prevăzute la art. 400 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Alte argumente invocate în recursul declarat nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei pentru casarea deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Codul de procedură civilă are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și de drept procedural, verificându-se exclusiv legalitatea deciziei adoptate, dar nu și temeinicia în fapt a acesteia.

Distinct de cele relatate, se reiterează că conform jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, recursurile trebuie să fie efective, adică să dispună de puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (speța Purcell c. Irlandei, decizia cu privire la admisibilitate din 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocate în speță sunt similare celor indicate în procesul judecării cauzei asupra cărora instanțele de judecată ierarhic inferioare s-au pronunțat deja în modul corespunzător.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Inspectoratul General al Poliției ca inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. a) și art. 440 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Iulia Sîrcu

judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh